

Utbildningsinspektion i Yttersjö och Kasamarks skolor förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolorna/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Yttersjö och Kasamark och besökt skolorna den 18–19 oktober 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Yttersjö och Kasamarks skolor, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Yttersjö och Kasamarks skolor intervjuades elever, rektorn, lärare, elevhälsans personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte verksamheten i förskoleklassen och lektioner i årskurserna 1–6. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolorna/rektorsområdet

Yttersjö skola	Antal elever
Skolbarnsomsorg	27
Förskoleklass	19
Grundskola	57

Kasamarks skola	Antal elever
Grundskola	68
Särskola	2

Yttersjö och Kasamarks skolor ingår i Södra skolområdet. Verksamhet bedrivs från förskoleklass till årskurs 6. Förskoleklassen samt årskurserna 1, 2 och 3 ligger i Yttersjö och årskurserna 4, 5 och 6 i Kasamark. Byarna är belägna ca 20 km sydväst om Umeå på 3 km avstånd från varandra. Verksamheten är organiserad i åldershomogena grupper och personalen arbetar i lag inom respektive enhet. Rektorn har också ansvar för skolbarnsomsorgen och familjedaghemsverksamheten i området.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Yttersjö och Kasamarks skolor och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Yttersjö och Kasamarks skolor bedriver en väl fungerande verksamhet. Eleverna trivs och känner trygghet på skolorna. Kontakten med hemmen fungerar väl även om föräldrar i intervjuer uttrycker en önskan om bättre information. Värdegrundsarbetet håller god kvalitet.

Skolorna har goda resurser i form av kompetent och engagerad personal. Viljan till kompetensutveckling är stor och så även kraften och viljan att driva pedagogiska idéer.

Kvalitetsarbetet vid skolorna är ambitiöst men kan ändå utvecklas så att en grundligare utvärdering och analys av hur väl verksamheten fungerar och hur väl eleverna når uppsatta mål kan göras. I det arbetet är det viktigt att göra de nationella målen och den lokala bearbetningen av dem mer känd bland både elever och föräldrar. Stor vikt läggs vid elevens egen utvärdering av sitt arbete.

Skolorna gör goda insatser för elever i behov av särskilt stöd. Det är dock föräldrars uppfattning att eleverna i Kasamarks skola i för stor utsträckning själva får avgöra om de är i behov av insatser eller inte. Inspektörerna menar att skolan bör säkerställa rutinerna så att det i högre utsträckning är personalens bedömning som ligger till grund för de åtgärder som vidtas. Likaså måste skolorna se till att alla elever i behov av särskilt stöd har ett utarbetat åtgärdsprogram.

Rektorn får mycket beröm som administrativ ledare och för sina insatser att skapa vi-känsla på skolan. Inspektörernas intryck är dock att det pedagogiska ledarskapet kan utvecklas så att rektorn ges förutsättningar att vara än mer drivande i den pedagogiska verksamheten vid skolan.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Arbetet på de båda skolorna med att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling bör förbättras för samtliga ämnen.
- Arbetet med att göra de nationella målen och den lokala bearbetningen av dem kända för både elever och föräldrar bör förbättras.
- Rutiner för bedömning av när elever behöver särskilda stödinsatser bör förbättras och tydliggöras.
- Kvalitetsarbetet vid skolan bör förbättras så att måluppfyllelsen kan utvärderas och analyseras grundligare.
- Den pedagogiska ledningen för verksamheten bör förstärkas.
- Skolorna måste försäkra sig om att eleverna får sin garanterade undervisningstid.
- Information till elever och föräldrar om språkvalet bör förbättras.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Beslut om anpassad studiegång saknas (5 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogram utarbetas inte för alla elever i behov av särskilda stödåtgärder (5 kap. 1 §).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, respektive för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Kunskaper, lärande och utveckling

Resultat från nationella proven i matematik för årskurs 5 år 2005 visar anmärkningsvärt låga resultat. 37 procent av eleverna uppnådde inte målen, vilket är en markant försämring jämfört med tidigare år. För år 2002 var motsvarande siffra 7 procent. Sett över den senaste femårsperioden har resultaten varierat, men andelen elever som inte nådde målen har aldrig varit så hög som 2005. Här bör personalen diskutera varför siffrorna ser ut som de gör och i vilken utsträckning arbetssätt och innehåll i undervisningen påverkar resultaten.

I svenska och engelska däremot visar de nationella proven 2005 bättre resultat; alla elever klarade målen i engelska, medan drygt 90 procent klarade målen i svenska. Under den senaste femårsperioden har resultaten i engelska och svenska också varierat men överlag visat en uppåtgående trend.

Av statistiken att döma är det mestadels pojkar som inte når målen i svenska, och matematik. När det gäller engelska är det lika många flickor som pojkar som inte når målen sett över den senaste femårsperioden.

Vid föräldraintervjun framkom farhågor om huruvida eleverna i Yttersjö och Kasamarks skolor uppnår den kunskapsnivå som förväntas vid den mottagande 7–9 skolan. Någon mer organiserad uppföljning av hur eleverna vid Yttersjö

och Kasamarks skolor lyckas nå kunskapsmålen i årskurs 7–9 görs inte. Inte heller analyserar man resultaten i jämförelse med andra 1–6-skolor i kommunen. Den återkoppling skolans personal får är via mer informella kontakter med den mottagande skolan.

Det är inspektörernas bedömning att man på skolan bör göra en djupare analys av utbildningsresultaten för att bättre kunna bilda sig en uppfattning om hur skolan lyckas nå de nationella målen, inte bara i engelska, matematik och svenska utan även i övriga ämnen. Detta för att underlätta uppföljningen av undervisningsresultaten över tid och kunna dra slutsatser om vilka åtgärder som måste vidtas för att dels ytterligare förbättra resultaten, dels utjämna skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat. I detta arbete är det angeläget att ytterligare konkretisera de nationella målen och arbeta för att de blir mer kända bland elever och föräldrar.

Normer och värden

Skolmiljön vid skolorna upplevs i stort som trygg. Elever och föräldrar är väl medvetna om att det finns ett handlingsprogram för arbetet mot kränkande behandling. I faddergrupper blandas elever över åldersgränserna och den allmänna uppfattningen är att eleverna i dessa tränas att ta hänsyn till och bry sig om varandra. Inspektörerna fick under inspektionstillfället många tillfällen, förutom vid lektionsbesöken, att träffa eleverna, t ex i matsalen och ute på raster och intrycket är att de flesta barnen är socialt begåvade, öppna och lätta att få kontakt med. De förefaller kunna diskutera och hantera demokratifrågor och de respekterar människors lika värde.

Antalet mobbingfall är litet, men har förekommit. I föräldraintervjun framförs ändå kritik mot skolledningens hantering av ett mobbingfall som pågick för en tid sedan. Här upplevde föräldrarna att skolledningen inte hade gjort tillräckligt. Kommunens resursteam kallades in och idag är problemen lösta. Det var föräldrarnas mening att skolan under de senaste två åren har gjort kraftfullare insatser för att hitta rutiner för bättre hantering av liknande situationer.

Sammanfattning

Att döma av de provresultat som presenterats och det intryck inspektörerna fått under besöket uppnår skolan ett gott resultat både då det gäller kunskaper och värdegrundsarbete. Mer kraft bör dock läggas på att analysera elevernas resultat över tid, inte bara i engelska, svenska och matematik utan även i de övriga ämnena. Ett första led i ett sådant arbete är att tydliggöra de mål som gäller för verksamheten och göra dem konkreta för elever och föräldrar.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skolornas arbetsplan prioriteras arbetet med att skapa lugn och ro i klassrummet för att eleverna ska få uppleva arbete under lugna förhållanden. Det

framgår tydligt vid lektionsbesök att personalen använder olika metoder för att skapa en tyst lärandemiljö för eleverna.

Eleverna på de båda skolorna uttrycker att de känner sig trygga. Varje år utses rastkamrater, som ska vara kontaktpersoner för de övriga eleverna under rast. Dessutom finns alltid minst en vuxen ute när det är rast. Ett utarbetat faddersystem bidrar till att elever lär känna varandra över åldersgränserna och att de äldre eleverna lär sig att ta ansvar för de yngre.

Skolverket vill i sammanhanget uppmärksamma skolorna på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

Arbete med normer och värden sker i klassrummet med utgångspunkt i ett värdegrundsmaterial som kallas EQ-pärmen. Med hjälp av detta tränas elevers emotionella intelligens. Stor vikt läggs vid hur man uppträder mot varandra. I intervjuer säger elever och föräldrar att de är medvetna om att det på skolan finns ett handlingsprogram för arbetet mot kränkande behandling, men de kan inte påminna sig att de har varit med vid utformandet av den. Handlingsprogrammet är utarbetat i enlighet med Lpo 94. På ett par ställen på skolan finns ”lappplådor” i form av läsbara behållare. I dessa finns möjlighet för elever att lämna en lapp där de skriftligt kan berätta om de har känt sig kränkta av någon anledning. Lådorna töms varje fredag av personalen, som följer upp. Inspektörerna förutsätter att skolan även fortsättningsvis beaktar alla former av kränkande behandling i sitt arbete.

Formellt inflytande för eleverna finns på skolan i form av klassråd och elevråd. Klassrådet startar i årskurs 2. Elevrådet har möte varannan vecka. Elevröster menar att elevrådet är aktivt och behandlar frågor som rör inköp av utrustning för rastaktiviteter eller utformandet och revideringen av skolornas trivselregler. Mer sällan handlar elevrådets ärenden om arbetssätt och innehåll i undervisningen. Rektorn är alltid med vid elevrådsmötena.

Trivselregler finns och ser lite olika ut på de båda skolorna. Under året har en viktig fråga för elevrådet varit att arbeta för att försöka minimera antalet regler, vilka upplevs vara alltför många för att man skall komma ihåg dem. Skolledningen har hört sammat elevernas önskemål och kommer att arbeta för att koncentrera trivseldokumentet.

Då det gäller det mer informella inflytandet över skolarbetet säger både lärare och elever att eleverna är med och planerar temaarbeten som genomförs ibland inom klassens ram och ibland i de olika faddergrupperna, det vill säga åldersblandat. Likaså är elever med och planerar, genomför och utvärderar en skolunderhållning som hålls varje år; årskurs 4 ansvarar för underhållning på höst-

terminen, årskurs 5 på vårterminen och årskurs 6 i samband med skolavslutningen.

Former för föräldrasamverkan finns också på skolorna i form av ett skoloråd, med föräldrarepresentanter från varje klass, en lärarrepresentant och rektorn. Utöver detta hålls kontakt med hemmen via föräldramöten och via vecko- och månadsbrev. Dessutom hålls utvecklingssamtal för alla elever en gång per termin. Föräldrar uttrycker i intervjuer att de är mycket nöjda med den kontakt de har med personalen.

Varje termin genomförs en trivselenkät på skolorna och vartannat år Umeå kommuns enkät för elever och föräldrar. De enkätresultat som inspektörerna tagit del av visar att den övervägande delen av elever och föräldrar är nöjda med den verksamhet som bedrivs vid Yttersjö och Kasamarks skolor.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

I Yttersjö och Kasamarks skolor arbetar man sedan många år med en kultur-estetisk profil, där sagoarbete och månadsdikter har en framträdande roll. Från förskoleklassen till årskurs 6 arbetar eleverna med traditionella sagor, folksagor, fabler, bibliska berättelser, fornnordiska sagor och grekiska sagor. Sagoarbetet fungerar som en röd tråd och används som bas för många av de förmågor som eleverna ska tränas i. Varje månad under sin skoltid lär sig eleverna en dikt. I årskurs 6 binds alla dessa dikter ihop av varje elev till en bok. Dikterna är sådana som eleverna genom åren månadsvis har lärt sig utantill. Arbetssättet genomsyrar hela verksamheten i Yttersjö och Kasamark och har gjort så under många år.

Eleverna känner igen sagoarbetets innehåll och rutiner från den tid då äldre syskon och kamrater var elever på skolan. Därför menar lärarna att de kan märka en viss trötthet hos eleverna inför arbetet med sagorna. Ändå utstrålar lärarna stor vilja och energi att driva sin pedagogiska idé. De tror på arbetssättet och lägger också stor vikt vid att introducera ny personal i sättet att arbeta.

I ämnet matematik arbetar man sedan sex år tillbaka i årskurserna 1, 2 och 3 med ett läromedel som lärarna själva har arbetat fram. I materialet betonas det praktiska arbetet med siffror och man vill åstadkomma ett tydligare matematiskt tänkande. Eleverna uttrycker i intervjuer att de uppskattar arbetssättet och tycker att matematiklektionerna är roliga. De menar att ”de lär sig nya saker varje dag”. I årskurserna 4, 5 och 6 består matematikarbetet i större utsträckning av individuellt räknande med utgångspunkt i en traditionell lärobok. I intervjuer menar elever att matematiken ”har blivit tråkig”.

Personalen arbetar mycket med att skapa arbetsro i klassrummet. Det framgår av skolans arbetsplan och kvalitetsredovisning att mycket energi läggs på att med olika metoder få elever att arbeta under tystnad. Utöver detta läggs också stor vikt vid att freda klassrummet som arbetsplats. Lärarna markerar att arbetsdagen har börjat genom att ta emot eleverna vid klassrumsdörren, hälsa och ta i hand. Detta märks särskilt tydligt i de lägre årskurserna.

Genomgående för alla klasser i Yttersjö och Kasamark är att man i morgonsamling läser månadens dikt och sjunger en sång tillsammans. Sången och dikten är desamma för alla grupper. I Yttersjö görs det klassvis, i Kasamark gemensamt

med alla elever ute på skolgården. Därefter följer en 10 minuters promenad innan skolarbetet börjar inomhus.

Vid inspektionstillfället pågick varierade former av lektionsaktiviteter. Inspektörerna fick se exempel på föredömlig undervisning, där eleverna samlades både i koncentrerat arbete och intressanta diskussioner. I andra klasser, framför allt i de högre årskurserna, bestod lektionsaktiviteterna ofta av enskilt arbete. Elever arbetade i egen takt, antingen ensamma eller i mindre grupp, inte sällan placerade i korridoren. Gemensamma diskussioner eller klassvisa genomgångar förekom sparsamt och mycket av lärarnas tid gick åt till att gå runt bland eleverna och hjälpa till på ett individuellt plan. Det skapar en stressig situation för lärarna, som trots stor vilja inte har en chans att hinna med alla elevers frågor. Ofta finns också flera vuxna i klassrummet, men tiden räcker ändå inte till för att hinna med alla elevers funderingar.

Individanpassning och stöd

På de båda skolorna finns två speciallärare på heltid. Framförallt i Yttersjö arbetar specialläraren ofta tillsammans med klassläraren i klassrummet. I Kasamark har specialläraren tillgång till välutrustade, rymliga lokaler för sin verksamhet. Här används också massage som en del i det specialpedagogiska programmet, ett program som till stor del bygger på att eleverna själva ska ta initiativ till extra hjälp, när de känner att de behöver den. Föräldrar uttrycker i intervju att de är osäkra på om deras barn får det stöd de behöver eftersom det ibland kan vara svårt för elever att själva veta om de är i behov av stödåtgärder. Det är inspektörernas uppfattning att skolan måste se till att elever får en professionell bedömning av en speciallärare om stöd behövs eller inte.

Vid överlämnande från Yttersjö till Kasamark överförs information om de elever som är i behov av särskilt stöd. Överföringen fungerar enligt personalen bra, men vid inspektionen framkommer att det för övrigt inte finns något systematiserat samarbete mellan de två skolenheterna när det gäller de specialpedagogiska insatserna.

Enligt personalen skrivs åtgärdsprogram för några elever men långt ifrån för alla som har behov av stödåtgärder. Lärare och/eller speciallärare skriver dokumentet och delger rektor. Ofta har man täta kontakter med hemmen om vilka åtgärder som sätts in men det görs inte på ett systematiserat sätt. Det är inspektörernas bedömning att skolan måste hitta lämpliga rutiner för att säkerställa att dokumentet utarbetas för alla elever i behov av särskilda stödåtgärder. Den kontinuerliga uppföljningen av elever skulle också gynnas av att de båda skolorna försöker skapa samordning när det gäller dokumentets utformning.

På skolan finns fall där beslut om anpassad studiegång inte har tagits, trots att det finns elever som inte har fullständig undervisning i alla ämnen. Här måste beslut om anpassad studiegång finnas. Ett fåtal särskoleelever får sin undervisning integrerat på skolan. En assistent och en speciallärare på deltid finns till hands för dessa elever.

Utvärdering av lärande och bedömning

I klasserna lägger man stor vikt vid att utvärdera arbetet vid dagens slut. Utvärderingar görs även månadsvis och skickas hem till föräldrarna för underskrift,

vilket av föräldrar upplevs som mycket positivt. I utvecklingssamtalen ges också tillfälle för elev och förälder att skaffa sig kunskap om hur skolarbetet fortskrider.

För att bättre kunna utvärdera arbetet och bedöma om eleven nått fram eller inte är det viktigt att kursmålen är kända. Inspektörerna menar att insatser kan göras för att tydliggöra de nationella målen och skolans lokala bearbetning av dem för både elever och föräldrar. Insatser kan också göras för att grundligare analysera studieresultaten över tid och i detta arbete likaså diskutera och analysera hur arbetssättet och organiseringen av undervisningen kan kopplas till resultatet.

Skolans arbetslag träffas varje vecka och gemensamma träffar för personalen på båda skolorna sker var tredje vecka. Här finns enligt personalen en möjlighet att diskutera och försöka skapa en samsyn i utvärdering och bedömning. Nätverk har under det senaste året skapats inom Södra skolområdet för att ge tillfälle för olika personalgrupper att träffas. I första hand handlar det om lärare i förskoleklass, skolsköterskor och specialpedagoger.

Ledning och kvalitetsarbete

Rektorn har det övergripande ansvaret för hela förskoleklassverksamheten, årskurserna 1–6 samt för skolbarnsomsorg och familjedaghem och åtnjuter stort förtroende hos de olika yrkesgrupperna. Rektorn beskriver sin arbetssituation som ”splittrad”, dels därför att skolenheterna ligger långt ifrån varandra, dels därför att verksamheterna är så olika. Det finns små samordningsvinster att göra mellan de två enheterna. Tiden räcker inte till för att vara närvarande i den utsträckning som skulle önskas. Rektorns tillgänglighet är av naturliga skäl större i Kasamark eftersom hennes arbetsrum finns där. För att ändå få förtroendet med verksamheten planerar rektorn in besök hos pedagogerna vid de olika enheterna minst en gång varje läsår. Inspektörerna vill lyfta frågan om det räcker, men även om det är lite, tycker personalen att det är mycket positivt. Följden blir dock att erfarna och duktiga pedagoger i stort sett ”sköter sig själva”.

Rektorn betonar också ett demokratiskt ledarskap och har lagt mycket kraft vid att skapa en ”vi-känsla” vid skolorna. Det administrativa stöd hon kan få är förlagt till Västtegs skola inne i Umeå, en dag per vecka. Det är för lite och för långt bort för att avlasta rektorn. Organisationen i skolområden har inte underlättat arbetet för henne. Rektorn menar själv att en alltför stor del av hennes arbete är av administrativt slag och att det är splittrat att leda flera verksamheter av så vitt skilda slag. Inom Södra skolområdet finns inte någon 7–9-skola, vilket i sig inte heller underlättar arbetet med att skapa ett helhetsperspektiv från förskoleklass till årskurs 9.

Det är inspektörernas intryck att man bland pedagogerna skulle önska sig en tydlig ledning som kan agera bollplank och ibland styra diskussionen även när det gäller pedagogiska frågor. Det är annars lätt hänt att rektorn blir en serviceperson, vars tid går åt till att sköta den administrativa och organisatoriska ledningen av verksamheten. Därigenom tvingas rektorn överlåta till lärarna att själva ta ansvar för det pedagogiska ledarskapet.

Verksamheten utvärderas i den kvalitetsredovisning som görs varje år. Till grund för kvalitetsredovisningen ligger arbetsenheternas utvärderingar och skolornas egna trivselenkäter. Varje arbetsenhet utvärderar sin verksamhet och författar sin del av redovisningen. Rektorn sammanställer. Kvalitetsredovisningen motsvarar förordningens krav och fungerar bra, framförallt när det gäller normer och värden. Det är viktigt dock att kvalitetsarbetet också används för att lyfta fram och analysera elevernas kunskapsresultat. Enligt rektorn är ett av skolans utvecklingsområden just att utveckla metoder för att bättre kunna formulera målsättningar som kan utvärderas och leda till att resultaten kan analyseras grundligare. Redovisningen bör vara ett levande dokument och som sådant bli ett stöd i skolans kvalitetsarbete.

Sammanfattning

Verksamheten vid Yttersjö och Kasamarks skolor präglas av en genomtänkt pedagogisk idé, som bidrar till att den röda tråden blir tydlig genom alla årskurserna. Mycket kraft läggs på värdegrundsarbetet liksom på att skapa arbetsro i klasserna.

Kvalitetsarbetet vid skolorna kan utvecklas så att mer utrymme ges för utvärdering och analys av måluppfyllelsen. Rektorn tar ett tydligt administrativt ansvar och värnar mycket om trivseln på skolorna. Däremot kan det pedagogiska ledarskapet utvecklas.

På skolan bör man också säkerställa sina rutiner när det gäller specialpedagogiska bedömningar, utarbetande av åtgärdsprogram samt beslut om anpassad studiegång.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Personalen har överlag utbildning för och är väl förtrogen med den verksamhet de bedriver. Lärartätheten är något högre än för kommunen i stort. En stor del av pedagogerna har varit vid skolan under lång tid och personalomsättningen är låg. Personalen visar stort intresse för pedagogiska samtal och kompetensutveckling. Under de senaste åren har ett av skolans utvecklingsprojekt handlat om att fördjupa sig i de multipla intelligenserna. Dessutom har all personal genomgått kompetensutveckling i den s.k. GBM-metoden, en samtalsmodell för att lösa konflikter bland elever.

Inspektörerna har inte fått tillgång till och kunnat se en aktuell timplan över hur skolan disponerar den garanterade undervisningstiden i de olika ämnena och hur den är samordnad med mottagande 7–9-skolor. Det är oklart om rektorn och personalen har överblick över hur tiden används. Yttersjö och Kasamarks skolor tillhör Södra skolområdet. Inom detta skolområde finns ingen 7–9-skola. De flesta eleverna går dock vidare till Tegs Centralskola och byter då skolområde, vilket ställer än högre krav på att ha god överblick över hur den garanterade undervisningstiden fördelas över de olika årskurserna.

Lokalerna som skolan förfogar över består delvis av gamla byggnader, men också av nybyggda och välutrustade lokaler. Utomhusmiljön är angenäm och närheten till naturen påtaglig. Läromedlen är överlag av god kvalitet men elever antyder att det möjligen finns för lite utrustning för rastaktiviteter. Datorer finns och används, mer sparsamt i Yttersjö än i Kasamark.

Eleverna i förskoleklassen och årskurserna 1–3 i Yttersjö bussas till Kasamark för att ha idrott. Årskurserna 4–6 skjutsas till Västtegs skola för att ha slöjd och årskurs 6 åker två gånger i veckan till Tegs Centralskola för att ha språk.

Språkval erbjuds på Tegs Centralskola och eleverna skjutsas dit två gånger i veckan. Informationen om språkvalet sköts av 7–9-skolan och enligt föräldrarna har den informationen varit både bristfällig och otydlig. Enbart eleverna informeras och föräldrarna känner inte till vare sig tillvägagångssättet eller vilket utbud eleverna har att välja på när det gäller språkvalet.

Elevers val organiseras så att man två gånger per termin arbetar temainriktat i block som sträcker sig över en period på tre eller fyra veckor. Blockarbetet sker ibland klassvis, ibland individuellt eller i faddergrupper. Teman föreslås och väljs i klasserna och arbetet planeras av ett planeringsråd bestående av lärare och elever.

Tillgång till skolhälsovård finns vid skolorna en förmiddag varannan vecka. Vid behov kontaktas kommunens resursteam. Skolsköterskan ingår i skolornas hälso team tillsammans med speciallärare och rektor.

Sammanfattning

I Yttersjö och Kasamark har man en engagerad och kompetent personal, väl förtrogen med den verksamhet som bedrivs. Viljan till kompetensutveckling är stor liksom intresset för pedagogiska samtal. Inspektörerna kan konstatera att eleverna erbjuds i stort den undervisning de har rätt till. På skolan bör dock både rektorn och personalen försäkra sig om att ha god överblick över hur den garanterade undervisningstiden i de olika ämnena fördelas mellan årskurserna, samt att fördelningen är samordnad med mottagande 7–9-skolor. Dessutom bör skolan också se till att elever och föräldrar får tillräcklig information om språkvalet inför årskurs 6.

Datum	Ort
2006-06-12	Umeå

Agnetha Burström

Lena Ålander